KESKKONNAAMET

K O R R A L D U S

22. detsember 2023 nr 1-3/23/691

08.11.2023 korralduse nr 1-3/23/619 „Hundi küttimismahu kehtestamine 2023/2024. jahiaastaks" muutmine

1. OTSUS

Arvestades punktis 2 esitatud asjaolusid ja kaalutlusi ning võttes aluseks HMS § 64 lõiked 1−3, § 65 lõike 2, § 68 lõike 2, JahiS § 22 lõike 2 ning keskkonnaministri 30.09.2020 määrusega nr 47 kehtestatud "Keskkonnaameti põhimääruse" § 7 lõike 2 punkti 6 ja § 8 lõike 2 punkti 18 alusel, otsustan:

1.1. Kehtestada 2023/2024. jahiaasta hundi (*Canis lupus*) küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil (esimese ja teise osana) kokku 157 isendit ja kinnitada küttimismahu jagunemine ohjamisalade vahel.

1.2. Muuta Keskkonnaameti 08.11.2023 korralduse nr 1-3/23/619 „Hundi küttimismahu kehtestamine 2023/2024. jahiaastaks" lisa 1 ning asendada muudetav lisa 1 käesoleva korralduse lisaga 1 (lisatud).

Korraldust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse halduskohtusse.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD KAALUTLUSED

2.1. Keskkonnaameti 08.11.2023 korraldusega nr 1-3/23/619 „Hundi küttimismahu kehtestamine 2023/2024. jahiaastaks" (edaspidi *08.11.2023 korraldus*) kehtestas Keskkonnaamet 2023/2024. jahiaasta hundi (*Canis lupus*) esmaseks küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku 144 isendit ning määras kehtestatud küttimismahu jagunemise korralduse lisas 1 toodud ohjamisaladel.

2.2. Keskkonnaameti 08.11.2023 korraldust on varasemalt muudetud Keskkonnaameti 21.11.2023 korraldusega nr 1-3/23/634 (edaspidi *21.11.2023 korraldus*), millega täpsustati huntide küttimistingimusi ohjamisaladel (küttimismahtu korraldusega ei muudetud).

2.3. 21.12.2023 seisuga on 144 küttida lubatud hundist kütitud kokku 78 isendit ning huntide küttimismaht on realiseeritud suuremas osas või täielikult osadel ohjamisaladel (sh Järva, Pärnu-Rapla, Põlva-Tartu ja Võru).

2.4. 08.11.2023 korralduses selgitati, et sarnaselt varasemate aastatega määratakse hundi küttimismaht vähemalt kahes osas: küttimismahu esimene osa hundi jahiaja alguseks ning teised osad jahiaja jooksul vastavalt kogunenud informatsioonile hundikarjade tegeliku arvu, leviku ja suuruse kohta ning küttimismahu esimese osa realiseerimisele. Vastavalt Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruande[1] lisas „Ettepanek hundi küttimise korraldamiseks 2023. aastal"[2] esitatud ettepanekule teeb Keskkonnaagentuur küttimismahu teiste osade määramise operatiivsuse huvides ettepaneku otse Keskkonnaametile. Küttimismahu teiste osade määramine erinevatele ohjamisaladele võib toimuda sõltuvalt olukorrast eri aegadel.

2.5. 13.12.2023 e-kirjaga tegi Keskkonnaagentuur Keskkonnaametile ettepaneku (täpsustatud 21.12.2023)[3] (edaspidi *13.12.2023 ettepanek*) seoses hundi küttimis-, vaatlus- ja kahjustusandmetest lisandunud teabega hundi leviku ja arvukuse kohta 2023. aastal tõsta küttimismaht algselt 144 isendilt 157 isendini. Seejuures tehti ettepanek Alam-Pedja ja Lõuna-Pärnumaa ohjamisaladel küttimismahtu vähendada ning Järva, Pärnu-Rapla, Põlva-Tartu ja Võru ohjamisaladel suurendada, lubades lisaks olemasolevale küttimismahule küttida hunte küttimismahu täiendava osana järgmiselt:

1) Lubada Alam-Pedja ohjamisalal küttida varasema 8 hundi asemel edaspidi 4 isendit. Alam-Pedja ohjamisala on jaotatud kaheks osaks ehk nn alampiirkonnaks.

1.1. Hunte võib edaspidi küttida Emajõest ja Põltsamaa jõest vaid **ida poole jäävas ohjamisala osas** (nn. alampiirkonnas). Kuna allesjäävast küttimismahust (4 hunti) on üks luba juba realiseeritud (seisuga 21.12.2023) siis võib ohjamisalal, eelmainitud alampiirkonnas, peale korralduse jõustumist küttida 3 hunti.

1.2. Emajõest ja Põltsamaa jõest **lääne poole jäävas ohjamisala osas** (nn. alampiirkonnas) on küttimissoovituse teise osa koostamise hetkeks limiidi esimene osa (4 isendit) täielikult realiseerimata. Lumeperioodi jooksul laekunud seireinfo kohaselt on mainitud ohjamispiirkonna osas (vt. loetelu allpool) hundi arvukus seni teadmata põhjustel oluliselt madalam, kui seda varemalt suvi-sügis perioodil hinnati. Seetõttu puudub käesoleval jahiaastal alljärgnevates jahipiirkondades edaspidi huntide küttimiseks vajadus: Kolga-Jaani, Kõo, Leie, Lembitu, Tääksi, Põltsamaa (ohjamisalal olev jahipiirkonna osa, mis jääb Põltsamaa jõest läände), Viiratsi jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jääv osa ning Tännassilma jahipiirkonna Tartu-

[1] Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: https://keskkonnaportaal.ee/index.php/et/ulukite-arvukus-ja-kuttimine, 14.12.2023.
[2] Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil: https://keskkonnaportaal.ee/index.php/et/ulukite-arvukus-ja-kuttimine, 14.12.2023.
[3] Ettepanek on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 13.12.2023 nr 13-11/23/851-2 all.

Viljandi maanteest põhja poole jääv osa. Lähtuvalt ülaltoodud asjaoludest soovitab Keskkonnaagentuur eelmainitud jahipiirkondades käesoleval jahihooajal alates korralduse muutmisest hunte mitte enam lubada küttida. Eeltoodud põhjustel alates korralduse jõustumisest eelmainitud ohjamisala osas (nn alampiirkonnas, mis jääb Emajõest ja Põltsamaa jõest lääne poole) enam hunte küttida ei või.

2) Lisandunud jäljevaatlustest huntide arvukuse, leviku ja paiknemise kohta lumega perioodil on selgunud, et liigi arvukus on Järva ohjamisalal osutunud kõrgemaks kui varasem arvukushinnang näitas. Eeltoodud põhjustel lubada Järva ohjamisalal küttida täiendavalt 10 isendit (hundijahti võivad pidada kõik ohjamisala jahipiirkonnad).

3) Lubada Lõuna-Pärnumaa ohjamisalal küttida varasema 6 hundi asemel edaspidi 3 isendit. Lõuna-Pärnumaa ohjamisalal on küttimissoovituse teise osa koostamise hetkeks küttimislimiidi esimese osa kuuest loast realiseeritud üks. Lisandunud jäljevaatlustest huntide leviku ja paiknemise kohta lumega perioodil on selgunud, et liigi arvukus on erinevatel põhjustel ohjamisalal siiski madalam, kui seda varemalt suvi-sügis perioodil hinnati. Mainitud asjaolule tuginedes soovitab Keskkonnaagentuur 08.11.2023 korraldusega kehtestatud küttimimahtu vähendada 3 isendi võrra. Allesjäävat küttimismahtu (3 hunti) on jätkuvalt lubatud realiseerida Lõuna-Pärnumaa ohjamisalal lisatingimustega: hundijahti on lubatud pidada Kilingi-Nõmme, Massiaru, Ora, Orajõe, Surju, Tahkuranna ja Tali jahipiirkonnas. Küttida on lubatud ainult üksikuna liikuvaid isendeid. Kuna allesjäävast küttimismahust (3 hunti) on üks luba juba realiseeritud (seisuga 21.12.2023) siis võib ohjamisalal peale korralduse jõustumist küttida 2 hunti.

4) Lisandunud jäljevaatlustest huntide arvukuse, leviku ja paiknemise kohta lumega perioodil on selgunud, et liigi arvukus on Pärnu-Rapla ohjamisalal osutunud kõrgemaks kui varasem arvukushinnang näitas. Eeltoodud põhjustel lubada Pärnu-Rapla ohjamisalal küttida kokku täiendavalt 6 isendit (hundijahti võivad pidada kõik ohjamisala jahipiirkonnad).

5) Lisandunud jäljevaatlustest huntide arvukuse, leviku ja paiknemise osas lumega perioodil on selgunud, et liigi arvukus on osutunud kõrgemaks, kui varasem arvukushinnang näitas. Samas on vajalik suunata edaspidist küttimist Järvselja loodusmaastikust väljapoole. Eeltoodud põhjustel lubada Põlva-Tartu ohjamisalal küttida täiendavalt 2 isendit. Hundijahti on lubatud pidada edaspidi korralduse jõustumisest Ahja, Haaslava, Ilumetsa, Kauksi, Laheda, Mäe, Orava, Peri, Ruusa, Räpina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora ja Värska jahipiirkonnas. Ülejäänud ohjamisala jahipiirkondades või nende osades hundi küttimismahtu ei kehtestata ja jaht ei ole seetõttu nendes piirkondades lubatud.

6) Lisandunud jäljevaatlustest huntide arvukuse, leviku ja paiknemise kohta lumega perioodil on selgunud, et liigi arvukus on osutunud kõrgemaks, kui varasem arvukushinnang näitas. Eeltoodud põhjustel lubada Võru ohjamisalal küttida täiendavalt 2 isendit (hundijahti võivad pidada kõik ohjamisala jahipiirkonnad).

2.6. Seisuga 12.12.2023 on alates püsiva lumikatte saabumisest tehtud jäljevaatlustest ning kütitud isendite kohta kogutud andmetest lisandunud info põhjal Mandri-Eestis tuvastatud vähemalt 35 hundi pesakonna olemasolu käesoleval aastal (sigimishooaja algusest alates). Praeguste teadmiste juures jääb 157 isendi küttimisel alles vähemalt 25 (maksimaalne kõikumine ±5) hundipesakonda mis on piisavalt turvaline arvestades kehtivas suurkiskjate kaitse ja ohjamise tegevuskavas (edaspidi *tegevuskava)* toodud arvukuse soovitud vahemikku, milleks on 20-30 hundipesakonda. Täiendavate isendite ära küttimine (Järva, Pärnu-Rapla, Põlva-Tartu ja Võru ohjamisaladel) on vajalik eelkõige põhjusel, et tuleval aastal vähendada hundikahjustuste tekkimise tõenäosust, eriti võttes arvesse asjaolu, et

lisaks Lõuna-Eestile on suur osa kahjustustest toimunud eelkõige eelmainitud ohjamisaladele (sh Pärnu-Rapla ja Järva) jäävates jahipiirkondades. Pärnu-Rapla ohjamisalal on kariloomi rünnatud 2023. aastal vähemalt 31 korral ja Järva ohjamisalal vähemalt 26 korral. Rünnakute tagajärjel on hukkunud või vigastatud lammaste koguarvuks hinnatud Pärnu-Rapla ohjamisalal 164 ja Järva ohjamisalal 91 isendit.

Keskkonnaagentuuri ettepanekus on ära toodud ka see, et korrelatsiooni analüüsi tulemusel on tugev seos hundi arvukuse ja tema tekitatud kahjustuste vahel. Sellest ilmneb, et hundi arvukuse ja asutustiheduse langetamine peaks kaasa tooma ka kahjustuste vähenemise eelmainitud kahel ohjamisalal. Eeltoodu valguses peab Keskkonnaamet 08.11.2023 korraldusega määratud küttimismahtude muutmist ja suurendamist põhjendatuks.

2.7. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 64 lõikest 1 tuleneb, et haldusorgani poolt haldusakti muutmisele kohaldatakse haldusakti kehtetuks tunnistamise kohta sätestatut. HMS § 64 lõike 2 kohaselt otsustab haldusorgan haldusakti kehtetuks tunnistamise kaalutlusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti kehtetuks tunnistada või ei kohusta haldusakti kehtetuks tunnistama. HMS § 64 lõige 3 sätestab, et kaalutlusõiguse teostamisel tuleb arvestada haldusakti andmise ja haldusakti kehtetuks tunnistamise tagajärgi isikule, haldusakti andmise menetluse põhjalikkust, haldusakti kehtetuks tunnistamise põhjuste olulisust ning nende seost isiku osalemisega haldusakti andmise menetluses ja isiku muu tegevusega, haldusakti andmisest möödunud aega ning muid tähtsust omavaid asjaolusid. HMS § 65 lõike 2 kohaselt võib õiguspärase haldusakti edasiulatuvalt kehtetuks tunnistada isiku kasuks, välja arvatud juhul, kui sama sisuga haldusakt tuleks uuesti välja anda või kui kehtetuks tunnistamine oleks vastuolus seadusega. Tulenevalt HMS § 68 lõikest 2 otsustab haldusakti muutmise haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine muutmise ajal.

2.8. Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 22 lõike 2 alusel kehtestab pruunkaru, hundi, ilvese ja hallhülge küttimismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes JahiS § 21 lõikes 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. JahiS § 21 lõike 4 punkti 4 kohaselt koostab igal aastal JahiS § 21 lõike 3 alusel määratud asutus ulukite seire aruande, mis muuhulgas sisaldab uluki soovituslikku küttimismahtu ja -struktuuri. JahiS § 21 lõike 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus" §-st 1 tulenevalt on jahiulukite seire korraldaja Keskkonnaagentuur.

2.9. Eeltoodust (p 2.7.-2.8.) tulenevalt on Keskkonnaamet pädev haldusorgan 08.11.2023 korraldust muutma.

2.10. Eeltoodud põhjustel muudab Keskkonnaamet korralduse lisas 1 ära toodud hundi küttimise mahtu ja hundi küttimise lisatingimusi Alam-Pedja, Järva, Lõuna-Pärnumaa, Pärnu-Rapla, Põlva-Tartu ja Võru ohjamisaladel s.o ohjamisaladel nr 1, 5, 7, 12, 16 ja 18. Tehtud muudatuste tulemusel on 08.11.2023 korraldusega eelmainitud ohjamisaladele kehtestatud huntide küttimismaht kokku **4, 22, 3, 16, 10** ja **14** isendit.

2.11. Hundi küttimine on lubatud vaid küttimismahu realiseerimata osas vastavalt korralduse lisas 1 ohjamisaladel kehtestatud hundi küttimismahtudele.

(allkirjastatud digitaalselt)
Leelo Kukk
peadirektori asetäitja

Saata: Ohjamisalade koordinaatorid, Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee, Keskkonnaagentuur, Kliimaministeerium

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
looduskaitse korraldamise osakond